

В ДЕНЯ ЗА РАЗМИСЪЛ БРАЦИГОВО СВЕДЕ ГЛАВА ПРЕД ДОБЛЕСТТА И САМОЖЕРТВАТА НА АПРИЛЦИ

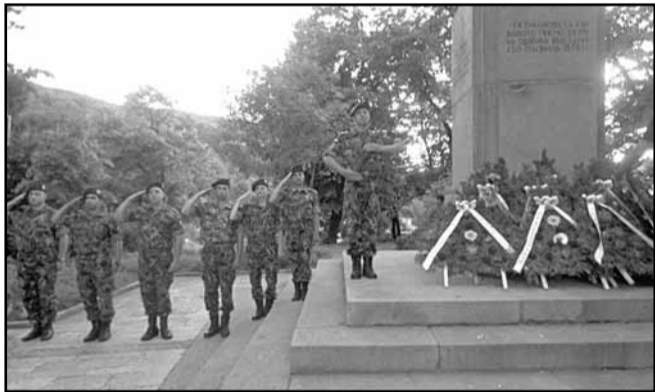
11 и 12 май са сакрални дати в календара на брациговци – това отбеляза и в словото си градоначалникът Васил Гюлеметов пред обществеността, събрала се на площад „Централен“ за вечерната проверка-заря. „Делото на априлци не може да бъде засенчено, защото кладата на Петлешков е хвърлила

торията почти не помни брациговци да са променяли датата на своя празник, независимо от обстоятелствата, вече повече от 90 години. И денят за размисъл преди предсрочно насрочените парламентарни избори - 2013 стана повод брациговското общество да сведе глава в знак на почит пред своите герои.

че брациговци са не само майстори дюлгери, но и герои, себеотрекли се в името на великата идея „Свобода или смърт“, произнесе председателят на Общински съвет – Брацигово, г-н Илия Калинов. След това военните части, официалните гости и обществеността се отправиха към площад „Централен“, където тържествено бе посрещнато знамето-реликва на брациговските въстаници и проведена заря-проверката. Да уважат празника на Брацигово бяха дошли заместник областният управител г-жа Ваня Минкова, директорът на Регионален исторически музей – Пазарджик, Борислав Хаджийски, кметът на община Пещера, кметовете на кметства от селищната система и

много гости. Поздравителни адреси в знак на уважение към великия ден на града изпратиха президентът на Република България Росен Плевнелиев, вицепрезидентът Маргарита Попова и др. Под звуците на военния химн „Покойници“ бяха прочетени имената на всички загинали през априлските дни и нощи на 1876 година. Всяка година преди небото да се озари от блясъка на фейерверките, брациговци чуват имената на дедите си, които презряха дом и невръстни дечица, захвърлиха чуковете и мотиките и прегрънаха тънките пушки и кремъкливи пишови, за да поднесат в дар на съдбата най-ценното, което имаха – живота си. Вечерната проверка в

своите искри дълбоко в душите на признателните поколения – каза още той.

Затова и местната управа положи всички усилия датите на празника да се спазят, въпреки произлезлите неотложни държавни дела. Така е било и така ще бъде. Ис-

Тържествата по традиция започнаха с приемане на почетния караул и полагагане на венци пред паметника на Васил Петлешков в мемориален парк „Априлци“. Слово за онези романтици, които тогава с пукота на черешовите топове стреснаха турските орди и доказаха,

101-ви алпийски батальон – гр. Смолян, е наследник на славния 21-ви Средногорски полк, който е формиран с Указ № 11 от 19.01.1889 г.

Полкът участва по време на Балканските войни в боевете за Родопите, като освобождава Девица и Смолян, активно водейки решителните сражения на връх Средногорец – Родопската Шипка.

Смелите воители овладяват централните Родопи, продължават настъплението до Ксанти и Бяло море и северно от Дедеагач пленяват Авер паша.

Победният освободителен поход е под ръководството на командира - полковник Владимир Серафимов.

През 1913 година в Междусъюзническата война 21-ви Средногорски пехотен полк взема участие в отблъскването на турския десант при Шаркьой и отбраната на Булаир. По време на Първата световна война участва в боевете на река Черна и Дойранското езеро, а през Втората световна предприема и извършва овладяването на Страцин и Стражин.

От април 1952 г. полкът е дислоциран в Смолян.

Наследниците на славния 21-ви Средногорски полк днес са военнослужещите от 101-ви алпийски батальон - Смолян. Той е в състава на 68-а бригада – „Специални сили“ – Пловдив, и е едно от елитните формирования на Българската армия.

Военнослужещите от батальона са високомотивирани, подготвени и участват успешно в мисии на армията ни зад граница - в Ирак и Афганистан.

ротите бе извършена тържествено. Ясно и отчетливо звучача рапортите на военните, че личният състав е налице с изключение на загиналите за свободата на България и Брацигово.

И пъстро зарево озари небото на града над пло-

щад „Централен“. Продължителната и пищна заря бе естественият завършек на възпоменателната част по отбелязването на 137-ата годишнина от Априлската епопея в Брациговски въстанически пункт.

Иванка СТЕФАНОВА

Общинското ръководство благодари на дарителите за празника - „Братя Пашкулеви“ ООД, „Евробилдинг“ ЕООД и специално на „Люкримгард“ - София!

УЧИТЕЛЯТ

„Благодарността е памет на сърцето“

Познахме го... Макар че по водата със сандали не ходеше. И чудеса не правеше посред възторг... До днес със избехтия балмон, приведен и нехаен, върви по улиците сред човешкия поток... А се превръщаше във жрец на бога – Слово, когато в час ни заговаряше в захлас; с Ромео и Жулиета страдахме отново, с Таяна пишехме писмото до Онегин в късен час. И бяхме с него във Париж на барикада, със гон Кихот преследвахме нечуван блян, със Данте слузахме по обръчите в ада, със Хамлет разговаряхме със призрак неразбран... И пред витрини бляскави като Гаврош стояхме със каскет прихлуен до очите, пренасяхме кюмюр с огняр-поет по кош, от вярата му в пламък палехме свещички... ...Познахме го... пак във обехтия балмон върви сред множеството на незнайните, оставя слабата по стародавния закон – човешките души, които ваят, са без признание!

Димитър АДЖЕЛАРОВ

ГЛАСУВАХМЕ ЗА 42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Окончателните резултати на РИК - Пазарджик, не се различават като цяло от тези за страната. При обработени 356 изборни секции, представляващи 100% от общия брой в цялата област, съчат че за ПП ГЕРБ са гласували 29,03 на сто от гласоподавателите. БСП печели доверието на 27,72%, на трето място се подрежда Движение за права и свободи с 14,32%. За тях своя вот са дали 17 258 от гласувалите избиратели. Партията на Волен Сидеров „Атака“ печели 11,10 на сто от доверието на гласоподавателите и се нарежда на четвърто място. Под четирипроцентовата бариера на този етап остават „Движение България на гражданите“ с 2,24%, ВМРО с 1,53%, Национален фронт за спасение на България с 2,35 на сто. За Коалиция ДСБ – Български демократически форум своя глас са дали 2,04% от гласувалите, за партията на Яне Янев РЗС – 1,56%. 1,43 на сто от гласувалите са дали своето доверие на коалиция

от партии СДС. Данните са от 100% обработени протоколи. Броят на действителните бюлетини е 120 479, което прави 97,42%. Припомняме, че изборният ден завърши с 48,81% избирателна активност. По предварителни изчисления водещите партии ГЕРБ и БСП вкарват по трима депутати в 42-рото НС. ДПС е представено отново с двама депутати и „Атака“ – с един. Кой са те? Прогнозите сочат, че по правило това са първите трима в кандидатдепутатската листа на политическата партия. За ГЕРБ – досегашният областен управител д-р Дончо Баксанов, Гинче Караминова, която беше депутат и в 41-ия парламент, и Христо Калоянов от Панагюрище. Трима народни представители влизат и от листата на КБ – това са водачът Илияна Йотова, състезателят по борба от Септември Георги Мърков и Йордан Младенов от Пещера. Движението за права и свободи праца в

парламента Делян Пеевски и Искра Михайлова, а партията на Волен Сидеров ще е представена от професор Станислав Станилов. Ето и резултатите от изборите за община Брацигово:

1. ПП „Нова алтернатива“ – 5
4. ПП „Национален фронт за спасение на България“ – 255
5. „Коалиция за България“ – 1529
6. Коалиция от партии „Център за свобода и достойнство“ – 45
8. ПП „Национал-демократична партия“ – 7
9. Гражданска листа „Модерна България“ – 16
10. Коалиция от партии „Съюз на демократичните сили“ – 68
11. ПП „Либерален алианс“ – 7
12. ПП „Християн-социален съюз“ – 3
14. ПП „Атака“ – 406
15. ПП ГЕРБ – 1361
17. ПП „Ред, законност и справедливост“ – 180
18. ПП ВМРО-БНД – 29
19. ПП „Демократична гражданска инициатива“ – 6
20. ПП „Християндемократическа партия на България“ – 5
22. ПП „Средна европейска

23. ПП „Национално патриотично обединение“ – 2
25. ПП „Лидер“ – 27
26. Партия „Зелените“ – 7
27. Коалиция от партии „Демократи за силна България“ и „Български демократически форум“ – 63
28. ПП „Социалдемократическа партия“ – 2
29. ПП „Другата България“ – 5
30. ПП „Българската левица“ – 7
32. Кауза „България“ – 1
33. ПП „Движение България на гражданите“ – 82
35. Коалиция „Българска пролет“, „Партия на зелените“ и „Българска социалдемократия“ – 4
36. Коалиция от партии „Горда България“ – 23
37. ПП „Глас народен“ – 31
38. ПП БЗНС – 19
40. ПП ДПС – 186
41. ПП Национално движение „Единство“ – 1
42. ПП „Партия на българските жени“ – 10
44. ПП „Единна народна партия“ – 1
45. Съюз на комунистите в България – 10

„Априлци“

СВЕТИЛНИКЪТ ПО ПЪТЯ НА ДУХОВНОСТТА

В зората на нашето Освобождение, когато България прави първите крачки със свободата, Иван Вазов вдъхновено защити българския език от недоучените му хулители:

„Език свещен на моите деди,
език на мъки, стонове вековни...
...Разбра ли някой колко хубост, мощ
се крий в речта ти гъвкава, звънлива,
от руини тонове какъв разкош...“

Защо поетът не взе страната на една от новосъздаващите се класи и партии, а защити най-нетленното творение на Кирил и Методий – езика ни? Защото българският език е бил несменяем светилник по пътя на нашия народ от Народния събор през 893 г., когато е обявен за официален държавен език (дотогава е бил гръцкият), вече единнадесет века. Той е бил отличителен белег, емблема, опора и надежда за славяните. А колко е бил оценяван от европейските народи, за да разберем това, е достатъчен фактът, че френските крале от Анри I (XI в.) до Шарл X (началото на XIX в.) са били коронясвани в Реймската катедрала с четене на текст на славянобългарски език от скъпоценно евангелие, донесено от невестата на краля Ана Ярославна, дъщеря на киевския Ярослав Мъдри... Тази свещена реликва се пази до днес, макар без скъпоценната украса... Също така славянобългарският език става официален в Сърбия, в Хърватия до XI в., за власите и молдовците до XVIII в., а за Русия, Украйна, Беларус и други страни е в основата на националните им езици... И това е очевидно – не само по азбуката, но и в близостта на езиците у православните славяни...

Нашият език, наричан старобългарски, е най-старата форма, в която ни е познат славянкият и ако понякога го наричат старославянски, това се прави, за да се подчертае универсалният му характер, който се налага като език на църквата на всички православно християни, така, че заслужава името „латински език на славяните...“, пише професор от Сорбоната в Париж Роже Бернар.

Нашият славянобългарски език сплотява през вековете като носител на вярата на православните българи не само от Тракия, Мизия и Македония, но и с руси, сърби, украинци и т.н., чиито литератури „се допълват взаимно, кръстосват се, импулсират се в развой по брой и качество“, така както е до днес... Защото е четвъртият – след латински, гръцки и еврейски език, с равно на тях политическо и литературно значение.

И нека нашите съвременни служители на трезичната ерес не налагат латиницата и чуждите названия, а да помнят, че нашата азбука и език са творение на велики светци.
Димитър АДЖЕЛАРОВ

1150 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА СЛАВЯНСКИТЕ РИСУВАНИ ЗВУЦИ

През Коледата на 893-894 г. в бъдещата българска столица Преслав княз Борис-Михаил и приближените му свикват църковно-народен събор. Това би трябвало да е нещо като Велико народно събрание.

На този събор се взимат 4 важни решения:

1. Владимир-Расате е детрониран и ослепен.
2. За княз на българите е коронован Симеон.
3. Българско богослужение заменя гръцкото.
4. Започва процесът ПРЪЛОЖЕНИЕ КЪНИГЪ, т.е. превеждане на целия корпус богослужбни книги, необходими да се извършва богослужение на български в българските църкви, в пределите на българската държава.

Според повечето специалисти точно за този

събор един нестандартно храбър за Средновековието Черноризец пише своето „СКАЗАНИЕ ЗА ПИСМЕНАТА“.

Към края на текста, прославяйки Константин-Кирил Философ и делото му, той посочва 6363 г. от Сътворението на света като година на създаването на славянската азбука от съпокровителите на Европа, светите братя Кирил и Методий.

През 2013-а се навършват 1150 години от създаването на славянските рисуващи звуци. Така се полагат основите на идеята славянската писмена култура да бъде развита до всеобемач обсег – и като богослужение, и като мироглед и образование, и като етично и държавно законодателство.

Така младата писменост на славяните бива спасена от опасността да се превърне в един от

провинциалните варианти било на римската, било на византийската култури.

По предложение на ЮНЕСКО, международната организация обявява 2013-а за година на светите братя Кирил и Методий, които през далечната 1980 г. папа Йоан-Павел II обявя за съпокровители на Европа!

През настоящата година ние, българите, отбелязваме още един юбилей, свързан със славянските първоучители – 150 г. от първото честване на празника на светите братя – през 1863-а. 11 май (стар стил) се установява като църковен празник на светите първоапостоли. В София Сава Филаретов произнася вълнуващо слово, има тържества и в Пловдив.

„Априлци“

Историческите форуми за ученици във връзка с празниците на Априлското въстание в Брацигово бяха инициирани и организирани от Градския исторически музей и НЧ „В. Петлешков - 1874“.

В ГИМ - Брацигово, се проведе викторина, посветена на 137 години от Априлската епопея. В нея взеха участие деца от ОУ „Васил Петлешков“ - Пловдив, и от НУ „Васил Петлешков“ - Брацигово. Викторината бе открита от директора на музея Екатерина Дамянова. Журито, състоящо се от представители на училищата

Последователите на Петлешков

и музея, бе изключително затруднено при оценяването на отборите. Малките участници се бяха подготвили перфектно и надскочиха възрастовата граница за интерпретиране на историческите факти. Резултатите не закъсняха. И двата отбора получиха еднакъв брой точки и приятелски си стиснаха ръцете. За отбора на ОУ „В. Петлешков“ – Пловдив, това участие е второ. Създаваме една традиция, която се надяваме да

устоява във времето – каза заместник-директорката на учебното заведение. Тя благодари на организаторите и им връчи поздравителни адреси и подаръци за спомен.

Другата изява в областта на историческото минало се състоя в зала 203 на НЧ „В. Петлешков - 1874“. Тук вече се изявиха учениците от СОУ „Народни будители“ с ръководител г-ца Таня Янева. Участниците във форума се радваха на засилен

интерес от страна на своите съученици от шести, седми и осми клас. Пред всички те се опитаха да представят последователите на местния апостол Петлешков, онези, без чиято подкрепа и помощ брациговският герой не би могъл да обедини всички в Брациговски въстанически пункт. На вниманието на присъстващите бяха представени Никола Траянов – поп Сокол – председателят на местния революционен

комитет, Сотир Андреев – предводителят на конницата от над сто души, военният тактик Георги Шаров – главнокомандващ на черешовата артилерия, Мильо Колев – дипломатът парламентър, успял да убеди турците да запазят живота на населението. Представени бяха и свещениците от селата от онова време, които са били винаги със своите миряни – и в добро, и в зло.

Презентацията, подготвена от учениците, показа едно наистина отлично овладяване на историческите факти за героите на Април 1876.

„Априлци“

Ученици от СОУ със своя изложба

От февруари 2012 г. в СОУ „Народни будители“ стартира проект „Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес“. Часовете в проекта са разпределени за самоподготовка, отдих и спорт и дейности по интереси. Именно в последните часове децата изясняват себе си, показват какво ги вълнува, интересува, какво умеят сами да правят. Обичат много да рисуват. По зададените теми – „Обичам България“,

„Земята - еко проблеми“, „Великден“, „Моят роден дом“, „Приятели“, те направиха чудесни неща. Развълнуваха се много, когато разбраха, че с техните работи може да се уреди изложба в НЧ „В. Петлешков - 1874“. Самите те решиха кои творби да бъдат изложени. Работиха и по подреждането на картините в голямото фойе на читалището. Бяха щастливи. Първата им изложба вече е факт. Всички гости около празника на града успяха да я разгледат. Себеизявата е част от индивидуалното,

психическо и личностно развитие на човека. Ние, възпитателите на тези деца, искрено се надяваме, че те ще продължат да творят и да доказват себе си в положителна посока. Всички ученици от двете групи взеха участие в презентациите за годишните на Ал. Константинов и Д. Дебелянов, както и за Великден. Благодарим за съдействието по провеждането на съвместните мероприятия на работещите в читалище „В. Петлешков - 1874“.

В. КРЪСТЕВА, Ц. ГЛОБОВА

ВЕЛОСЪСТЕЗАНИЕ

В рамките на майските празници, посветени на 137-ата годишнина от Априлската епопея в Брациговски въстанически пункт, Община Брацигово и училищата в града организираха велосипедно състезание за деца на площад „Централен“. То се проведе на 10 май и в него взеха участие над 50 велосипедисти.

Участниците имаха възможност да премерят сили, стартирайки по специално затворено трасе. И тази година безопасността малко куцаше, защото почти никой не пожела да сложи каска и наколенки, както

повеляват правилата за безопасно управление на велосипед. Колоездачите бяха разпределени в две възрастови групи – от 7 до 11 и от 12 до 14 години.

Всички проявиха изключителна бързина, съобразителност и майсторство, но на състезание винаги има победители и победени. Момичетата

мериха ръст наравно с момчетата и по нищо не им отстъпиха. На финала всички

получиха почерпка от организаторите – шоколад и минерална вода, а първенците окичиха гърдите си с медали за старанието си.

Кой е по-по-най на улицата

Денят на Европа бе по-специален за децата от двете детски заведения в Брацигово. Под формата на състезание „Кой е по-по-най“ те показаха на своите родители и на останалите жители на града как усвояват правилата за безопасно движение по пътищата. Чрез разнообразни организирани ситуации, игрови похвати, подвижни игри, етюди, разговори, дискусии и стихотворения, на площад „Централен“ малките участници в движението (пешеходците) показаха могат ли да се движат и пресичат уличното платно винаги правилно и познават ли знаците на светофара. Децата с песни и танци се запознаха с правилата за движение. Как и къде се движат пешеходците? Къде се пресича и кога? Кой е отговорен за безопасното движение? В импровизирана ситуация те запознаха своите гости – зеленчуците, с най-важните правила за безопасно движение.

Победители нямаше, защото всички се бяха постарали добре - и

деца, и учители. Малчуганите получиха почерпка от Община Брацигово за положените усилия и демонстрираните познания.

„Априлци“

И четвъртокласниците вече ще учат целодневно

Децата ще остават в класните стаи по цял ден само при желание от страна на родителите

От 15 септември и четвъртокласниците в държавните и общинските училища ще учат по цял ден. Министерският съвет прие постановление, което ще се прилага от новата учебна година, съобщиха от прес-

службата на кабинета.

Децата в четвърти клас обаче ще остават в класните стаи по цял ден само при желание от страна на родителите и при наличие на необходимите санитарно-хигиенни условия. От 2010 г.

целодневната организация на учебния ден беше въведена поетапно за учениците от първи до трети клас.

„Този процес съдейства за преодоляване на някои проблеми и негативни явления в българското училище, свързани с отпадане на ученици, с понижаване качеството на обучението,

както и с увеличаване силата на въздействие от страна на неформални групи извън семейството и училището“, се казва в съобщението на правителствената пресслужба.

Нова форма на обучение ще обхване 32 000 четвъртокласници и ще струва близо 5 милиона лева.

Необходимите средства са осигурени по бюджета на Министерство на образованието. Тук не са включени пътуващите ученици от средишните училища, чието финансиране става по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

„Априлци“

Гергьовската люлка

На празника на град Пещера – 6 май – Гергьовден, по покана участваше и розовското читалище „Просвета – 1911“. Представихме се с автентичния обичай Гергьовска люлка.

Тържеството се проведе пред параклиса „Св. Георги“, където се бяха събрали много жители и гости на града, както и цялата Общинска администрация, водена от кмета Георги Козарев.

Обичаят с гергьовската люлка датира от преди сто години в селото. Тогава във всеки дом е имало люлка с един долап, защото са се раждали много деца. Имало е и семейства с по десет изтърсака.

Ден-два преди Гергьовден от двете страни на портата на всяка къща поставяли чимове трева, за да зеленее полето и да няма градушки. Над входа на портата като венец поставяли къпина или бръшлян, да са жиливи, издръжливи и здрави живеещите в дома през цялата година.

Вечерта срещу Гергьовден най-възрастната жена в семейството натопявала в кален гювеч китки от коприва, завързани с различни цветни конци, за да ги познават децата. Днес ролята на възрастната жена при възстановка на обичая изпълнява активната самодейка от Розово Славка Кушлева. Сутринта на светлия празник, след църковната служба жената събира децата около себе си до люлката и започва да гадае и нарича. От състоянието на копривата старата баба познавала какво ще се случи в бъдеще. Най-важно е тя да е росна, весела, показваща здраве, берекет, а ако е повехнала, пожълтяла, ще се случи нещо неприятно – болести, злини. По копривата се познавало още кой ще се задоми, на кого каква нива ще му дадат, какво ще се случи с овцете, конете, парите...

След наричанията започвало люлеенето. Първи сядали най-малките деца да се полюлеят за здраве и предпазване от уроки, да бяга всичко лошо от тях. На люлката децата пеели „Седнала Яна на ден, на Гергьовден“.

След края на люлеенето жената ги претегляла едно по едно на кантара, за да се види с колко килограма са наддали и ведно с това давала ценни съвети – кое повече да яде, кое по-малко и т.н. По време на тегленето се пеела песента „Св. Георги“.

Самодейците много умело представиха обичая на местен диалект, който всъщност създава голяма част от самобитността му. Присъстващата публика често аплодираше самодейците, а водещият на тържеството благодари на ръководството на местното читалище и поднесе искрени пожелания за нови творчески успехи на фолклорната група.

Катя КОМИТОВА

САМО БГ МУЗИКА В ДЕНЯ НА ЕВРОПА

129-ият ден в годината според Григорианския календар – 9 май, за страните от Стария континент е повод за равностметка и празник. От тази дата започва летоброенето на Обединена Европа и най-дългият мир след Втората световна война.

Преди 63 години френският външен министър Робер Шуман призовава Франция, Германия и други европейски страни да обединят производствата си на въглища и стомана, като по този начин прави първата

реална стъпка към създаване на Европейска федерация. Това предложение остава в историята като Декларацията на Шуман. През 1985 г. на свое заседание в Милано ръководителите на страните от Европейската общност решават 9 май да бъде честван като Ден на Европа. Оттогава до днес този ден символизира стремението към единство, мир и развитие в Европа.

Деветият ден на май обединява двата празника, а за нас, българите, има и още една причина за гордост

– съпокровители на Европа от 1980 година са светите братя Кирил и Методий.

Всичко това събира всяка година брациговското гражданство в архитектурно-етнографския комплекс „Попови къщи“, където сред неподправената атмосфера на изконно българската архитектура си припомняме кои сме и откъде сме тръгнали.

Приветствие към участниците в празника поднесе председателят на русофилите в Брацигово г-жа Веска Кръстева. Тя благодари на всички, които работят за

европейския вид на града и общината, на всички, които реализират европейски проекти и програми, чрез които Брацигово става още по-добро място за живеене за всички граждани и още по-привлекателен за гостите център.

Музикалните изпълнения на дует „Червено и черно“ от София бяха най-вълнуващата и красива част от празника, който завърши с кръшни хора в двора на архитектурно-строителната школа „Попови къщи“.

Таня ЙОРГОВА

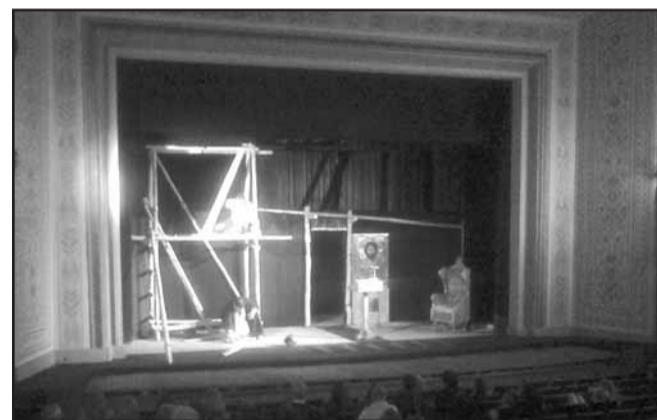
„Великденско вино“ за Дякона

Един от най-хубавите текстове на Константин Илиев, посветен на Васил Левски, не успя да грабне брациговци. Няколко десетки зрители напуснаха театралната зала по време на представлението.

Спектакълът „Великденско вино“ бе включен като съпътстващо празничните събития по повод 137-ата годишнина от избухването на въстанието в Брацигово.

Вероятно на брациговските зрители не допадна тежкия текст на монолога. На Димитър Терзиев, в ролята на поп Кръстьо, с безгласно присъствие помагаше Гроздан Даскалов като Гecho Немия.

Сюжетът представя поп Кръстьо Никифоров на Великден. Той е сам в църквата „Света Богородица“. Пригответе е свято причастие, но дори немият клисар

отказва да го приеме от ръката му, защото то може би съдържа отрова. Убийство чрез отравяне е начинът, по който ловешките граждани искат да отмъстят на свещеника, обвинен, че е предал през 1872 година на турците Дякон Левски. И тук, в минаващия през

много драматични обрати монолог, в който поп Кръстьо говори за трагизма на личността, поставена между императивите на революционното насилие и постулатите на християнския морал, изпъкна актьорската сила.

Уникална интерпрета-

ция на Евангелския текст и съпоставка на съдбата на Христос и Левски. И въпросът не е дали е предал поп Кръстьо, а за това, че утопията се заплащат твърде скъпо. При това, под знамето на тези утопии най-често се събират хора, които не са на висотата на проповядваните от тях идеи. Уж революционни, а то частен интерес – казва погът. Не живеем ли и днес, както и вчера, в хаоса на подобно „смесване“?

Пиесата е играна в течение на десет години в Драматичния театър в София (1980-1990) и девет години в Народния театър „Иван Вазов“ (1993-2002). Поставена е в почти всички български професионални театри. Премиерата ѝ в Драматично-куклен театър „Константин Величков“ – Пазарджик, е през ноември 2011 година.

Галина ТРАЙНОВА

„Еничари ходят, мамо,
от село на село,
мъжки рожби вземат,
еничари правят...“
(народна песен)

През есента на 1683 година, когато Мехмед IV Ловец претърпя зашеметяващо поражение под Виена, разгромен от полския крал Ян III Собески, под един от западните склонове на Родопите, чиито реки се спускаха в долината срещу Къркария, по стар римски път слизаха на коне седмнина еничари... Водеше ги кул-оглу баш чауша Кара Исмаил, наблюдаващ петдесетте години, с посивяла брада и мустаци. Той от време на време се обръщаше назад, където зад дружината му, млади момци в бели дрехи, на чиито сиви калпаци върху квадрат от бял плат личеше номерът на ордията, числяща се към Оджак – непобедимия дотогава военен корпус, се олюляваха върху двата черни коня кошове с по две десетинагодишни гологлави момченца, а зад тях, вързани с въжета, преплитаха уморено нозе три около четиринадесетгодишни момичета с разплетени коси и вързани отпред ръце...

Когато стигнаха на кръстопътя над реката, увенчан от каменната дъга на старинен мост, слънцето вече потъваше зад хребета

на Къркария, сенките на дърветата се протягаха над калдъръма, Кара Исмаил вдигна длан над веждите си, защото зоркият поглед на малките му сини очи, привлечен от димната пелена, която покриваше долината, се задържа по-дълго... До ушите му стигаше ехото от ритмични тежки удари, сякаш невидими великани трошеха скали... И като кимна на дружината си да го последват, сви надолу по калдъръма, покрай буйните пенести води на реката...

И когато излязоха от извятия покрай реката, под двата стръмни бряга, стар път, пред очите им се разкри сякаш картина от ада – обгърнати от дим полуголи почернели мъже работеха около висока 7-8 метра пещ, принасяха от две разтегнати биволски каруци с ведра руда, други с лопати ги пълнеха, трети поемаха от скеле рудата, за да я изсипят на пластове между дърва и въглища, пренасяни от другата страна... А по-нататък голямо колело с шест палци, движено от водна струя, която падаше от десетина метра, издигаше и спускаше с оглушителен удар железен чук, тежък триста оки, върху железно кюлче, закрепено върху огромна черна наковалня, забита в дебел дъбов пълн... Надолу в задушаващата мараня димяха още видни, тътнеха самокови...

ШЕПА ЖАР (РАЗКАЗ)

Кара Исмаил даде знак на последния еничар да остане в края на гората, под надвисналата скала, с робините и момчетата, защото добре помнеше заповедта на падишаха за „деширме“ – кръвния данък, който задължаваше хората като тях „да се движат по-бързо“, при това „нощем, настрани от големите пътища, като ноцуват във от селищата“... Той поведе другите, навлязоха в селище от не повече от стотина еднокатни и двукатни къщи, наредени по тесни каменливи улици... Погледът му спря наляво, върху кръста на малък параклис, близо до реката.

И си спомни старият еничар как посред лято, в сянката на шеметната Аяя София в Стамбул, седнал в кафенето Узун Али, където играеха табла със сегбанбашията Джевет, заговориха за недостига на млади еничари за Оджак след поражението при Виена и той – баш чаушът Кара Исмаил, се хвана с него на облог, че до есента ще доведе дузина млади българчета...

Къой – векилинът на селото (или кметът), досто-

лепният Йордан чорбаджи, ги покани да се качват на кръглия къошк на втория кат, като не сваляше очи от високия гост – калпакът му с остър връх, копринената му лилава антерия, червените му шалвари, мешиненият селяхлък, от който стърчаха дръжките на два пищова... И като всички насядаха, насипа люта ракия от тумбестата бъклица в писани филджани, после донесе голяма чиния с туршия... Като чу причината, поради която са го удостоили с високата чест да му гостуват, сбърчи вежди, събрани като черни облаци, и заговори:

– За мене законите на султан Сюлейман Великолепни са свещени, не можем да откажем да плащаме кръвен данък като рая, но ние сме хора на Хасан бей Хаванозоглар... А всички знаят, че преди три години той сключи споразумение с нине царстващия падишах Мехмед да не го плащаме – и като вдигна глава, погледна в сините очи на госта си. – Така че нямаме момчета за еничари! – и видя как гняв сви лицето на агата.

Кара Исмаил стана, след

него и останалите. Не пожела да остане, но не отказа приготвеното за чевърме агне и три фурника хляб...

И когато, качени на конете, съгледаха в края на селото едно деветгодишно момче да води магаре, натоварено с дърва, очичките на агата светнаха! Нали и него преди много години грабнаха от хармана, метнаха го на препускащ кон?...

После щеше люто да се кае, да си спомна как подир момчето навлязоха в двора на младата вдовица с черна шамия на главата, която бе излязла, като бе чула лая на кучето, с голи лакти и бършеше брашното по тях с бяла кърпа, как той ѝ заяви за високата чест, с която е удостоена, после хващането на момчето, писъка на онази кръшна мома с двете плитки с цвят на царевична коприна, дивия лай на кучето и това как тя се спусна да го отвърже срещу неканените гости... И тогава как девойката бе метната за миг пред него на коня му, защото на пазара в Стамбул за нея щеше да вземе пари, колкото за крава с теле...

И можеше ли да знае старият еничар, че конят му ще навехне крака си, после, настигнати от еничаря с робите, ще останат при оная чешма при калдъръма по източния склон на селото, под вековната череша? И тогава, че оставеният млад

еничар да пази робите при огъня, на който бе изпечено агнето, щеше да иде да нагледа конете, онова момче щеше да допълзи, доколкомо то стигаше синджирът... И щеше да нагрее катинара, притегнал железните халки, да успее да го отвори, както бе виждал да прави съседът – ковач...

Щеше да вземе черешова кора от недогорелия пълн до огъня, да грабне с шепи горещ жар и да я занесе върху нея неусетно до сестра си и другите, за да прегори въжетата... И ако не беше неговото черно куче, което ги бе настигнало и се бе нахвърлило върху от малелия еничар, нямаше ли по изгрез да се събудят и да видят, че робите ги няма?

Кара Исмаил се бе събудил от предсмъртния рев на еничаря, скочиха и другите, като видяха побягналите по осветения от горещия кръг на луната калдъръм, извадиха пищови и ги погнаха... За да останат проснати две момчета, по-нататък едно от момчетата... После набързо изкопаха гроб за мъртвия, с прегризано гърло еничар, качиха се на конете и в дрезгавината продължиха по каменния път в мълчание...

И до днес тази чешма наричат „Робско“, а в потайна доба тук се чуват писъци, конско цвилене и кучешки лай...

Димитър АДЖЕЛАРОВ

„Диана Експрес“ весели за празниците брациговското население

Нито излезлият неприятен пролетен вятър, нито приключващият изборен ден успя да попречат на

Феновете чува хитове на бандата от 80-те години

брациговци, дошли от всички краища на България за празника, да се отдадат на насладата „Диана Експрес“.

Бандата излезе точно в 19.15 часа, за да докажат, че именно те са оригиналът, тъй като на клавишите бе легендарният български композитор и основател на групата Митко Щерев.

Музикантите се усмихваха на благодарната си публика, която и този път доказа, че брациговските

фенове са едни от най-верните и благоразположени към БГ хитовете. В продължение на час и половина звучаха вечните поп и рок балади „Северина“, „Молитва за дъжд“, „Душа“, „Утре“, „Синева“, „Минавам на червена светлина“ и много други, както и интерпретации на легендарните Дийп Пърпъл.

Изпълненията на вокалиста Илия Ангелов върнаха мили спомени на голяма

част от екзалтираните групички, сформирани около фонтана пред сцената. Ентузиастите развълнувано пяха ведно с бандата и танцуваха на „Наследство“ и „Блус за двама“.

За членовете на „Диана Експрес“ концертът в Брацигово е част от серия от изяви в страната, които ще подгреят концерта по повод 40 години от създаването на групата през януари 2014-а.

„Априлци“

ПОЗДРАВИХМЕ ПЕРУЩИЦА С УЧАСТИЕ

Момичетата от голямата група на танцовия ни състав участваха в „Опиянението, мечтата и страданията на Перущица“. Така бе озглавен спектакълът, в който участваха децата от танцов състав „Брациговче“ при НЧ „Васил Петлешков - 1874“. Театралната възстановка на Априлските събития от 1876 г., режисирана от Красимир Воскресенски и по хореография

на Стефан Йорданов, се състоя на 9 май в гр. Перущица. Кулминацията на събитието бе представена от танцьорите, които, облечени в бяло, символизираха края на една епоха, края на злото, на тиранията и надеждата за свобода, за ново начало! По този начин селищата-герои се поздравиха при отбелязването на паметните за тях дни.

Анастасия КЛЯНЧЕВА

Ангел Чортев е бизнесмен.

Това обаче съвсем не означаваше, че житейските му вълнения са свършили с тарашенето на общинските пазарни ниши. Напротив! Пред него вече съвсем ясно се очертаваха хоризонтите на истинската власт. Политическата! А зад тях...

Е-е-е! Веднъж да стигнеш до там!... Зад тези хребети, че кой не го знаеше това, се криеше пещерата на Али Баба! И лампичката на Аладин! И какви ли не още приказни вълшебства!

Грабнеш ли веднъж кормила в ръцете си – цъфти горо, пей Тодоро! Щеше солидно да си осребри мандатчето и после – по „графски“ – дим да го няма!

Келепир има в политиката! Отдавна го е казал бае ви Алеко!... Струваше си значи да се захапел!

Разлял мяса на дивана в щаба си, Чортев очакваше резултатите от изборната си „жътва“ с путиновско хладнокръвие. Той не се съмняваше, че броенето на бюлетините е последната досадна формалност, след която наредените върху масичката бутилки шампанско трябва да гръмнат в залп като артилерийска батарея.

Нямаше начин да не салютират. Атаката бе планирана, организирана и фискално подплатена по-прецизно и от плана „Барбароса“.

...Кандидат-кметът се вгледа с умиление в поредицата от тапетно налепените постери със собствения му лик.

А-а-а-х какъв плакат!... Какъв образ! Истинска холивудска звезда! Натурален шотландски боец! И Шон Конъри да го мернеш отнякъде, можеше само да се хапне отзад! От завист.

- С афиша трябва да започнем, шефе! – беше скочил в началото на кампанията адвокатът Подмолников, който се надяваше да седне на юрисконсултското място в Общината. – Трябва ни най-добрият фотограф!...

И още на следващия ден

доведе някакъв младеж. Че като започна едно гримосване, пудросване, червосване!... Ужас! Изпричи се Чортев и то така, че по едно време чак подскочи като застрашен от изнасилване:

- А бе, ти за кмет ли ме подготвяш мене, или за кабаретна флорца?

Фотографът обаче остана непреклонен:

- Светлината, господин Чортев... Игра трябва с

дивашки предложения като „Зад всички вас съм аз!“, подлуди го.

- А бе, ти луд ли си? Че това си е чист сексуален намок!

- Тогава не „зад вас“, а „пред вас“? – импровизира Граматиков.

- А да взема да им се надупя не щеш ли?

Хеле, нагласи го най-накрая!

Най-важният елемент,

бяха тези, които винаги накланяха кантара насам или натам. Хитро трябваше значи да се подходи към тях.

- От вас искам – беше се обърнал той към активистите си – само да разберете кои са тарторите на тая папlach. Триама, четирима, петима... Тях искам да ми доведете...

С циганските вождове, предимно от династията на Асеновците, Чортев се отнесе повече от покровителствено.

надцака?

...Чортев нетърпеливо погледна към часовника си. Нямаше ли край това броне-ме?

За да убие оставащите минути, той грабна един от останалите броеве на предизборния му вестник. Браво на писарушката Глашатарски, че му даде идеята за него!

- Един специален брой, шефе – беше предложил той, - ще стигне до всеки дом и до

тези барикади.

- Шефе!... Шефе!... – налетяха изведнъж съгледвачите му от изборната комисия.

Чортев посегна към шампанското:

- Е? Да гърмим ли?

Вестносоците обаче се смръзнаха и останаха така в продължение на една почти цяла минута, докато Подмолников не простена, строполвайки се на един от тапицираните столове:

- Последни сме...

- Какво-о-о! Пос-с-с... – устните на вождата така и не довършиха захапаната думичка.

- Мошеници, шефе!... Юди!... Предатели!... Навсякъде!... До един!... – занареждаха един през друг щабните му офицери.

- Питам аз оня от Асеновците защо така – започна да докладва Онбашиев, - а пък той ми се хили. „Честна дума – вика – за господина Чортев искаме гласа да дадем, че той по двайсе лева ни даде човека... Ама другият – калпав излезе! Развали работата. Дойде на последния момент и по трийсе ни набути на ръцете... Обърка народа...“

- Продажници! Мизерници! – застана Чортев. – А нашите хора?

- По-долни и от циганите излязоха, шефе. Усети се Рапопонков, че го премятат ачик-ачик, ама късно. Късно! Въртели са значи само тричетири телефона от ръка на ръка. Като доказателство... Колкото да вземат петдесетачката. А какво са пусkali в урната – Господ ги знае... Мръсници!

- О-у-у! – зави като ранен вълк неосъщественият се кмет.

То каквото загубил – загубил! Ама да го измамат така?!?! Това не можеше да се преглътне като недопечен бифтек.

И като се стропили на фотойла, озлочестеният кандидат-градоначалник застана тежко и горко:

- Боже, Боже! Колко подлост има на тоя свят, Боже!

Димитър ДЪНЕКОВ

КМЕТ КАТО МЕД!

Из сериала „Под кожата на един бизнесмен“

нея... Пък и за хубост се трае, нали?... Ха сега, погледът нагоре... Брадичката напред... Главата малко вляво... Устните поразтеглени...

Жива мъка! Ама майстор излезе, хъшлакът. Направи му плакат за милиони, с който в продължение на месец народният трибун призоваваше избирателите си от всички възможни стени, огради, електрически табла, стълбове, та даже и от боклуджийските кофи.

А посланието му? „Аз знам как! Аз мога!“ - беше изписано то с красиви и тлъсти букви, разлети върху мащабния корем. Негов автор стана пенсионираният гимназиален директор Граматиков, чието съзнание не бе обременено с никакви следизборни мераци, а само с едно нищо и никакво желанието да се сдобие с парцел във вилната зона.

- Съчинявай, даскале! – беше му дал карт-бланш Чортев. – Но гледай да не ми прилепваш думички като „честност“, „почтеност“, „прозрачност“, „доверие“ и други подобни дивотии... Лозунгарски са те. И изтъркани от употреба. Прекалено дълго се дъвчат от всички, та май не останала балами, които все още да им се връзват... Нещо по така трябва!

Че като се отприщи онзи ти ми Граматиков с разни

разбира се, бе програмата за бъдещото управление. Нея Чортев повери на партийния лидер – Онбашиев.

- Само ти можеш да се справиш – беше го инструктирал той. – От стара коза яре си. И няма да ти е за първи път. Искам да разбереш подробно кой какво го сърби. Проучи къде няма вода, ток, асфалт, осветление и всичко, всичко. И после обещавай, обещавай, обещавай! Веднъж да им пипнем гласовете! Пък като спечелим – лесна работа!...

И последната кампанияна подробност бе изпилал Чортев. Нямаше съмнение!

А какво тичане му удари! Сам не си вярваше, че е в състояние да пробяга целия този марафон, но го направи. Днес при пенсионерите, утре при учителите, вдруги ден при...

А бе то съловия, то групи, то интереси! Какви ли не обещания трябваше да даде! И какви ли не ангажменти да поеме! Е, даде ги. Пое ги. Какво толкова?

Но... Като печен търговец, Чортев знаеше, че само с голи приказки морето на електората едва ли щеше да се подкваси. И парички трябваше да се подхвърлят. Най-вече при циганите – бройката им никак не беше за подценяване. Че то май-май точно мургавите братя

Те обаче не го оставиха да ги намотава надълго и нашироко. Бяха кратки и откровени:

- А бе, началство! Тия избори на нас няма да са ни първите. Ние отдавна си знаем, че и ти ще ни обещаващ каквото и другите. И че после пак калта ще си газим и пак гладни ще ходим. Ами дай да си говорим направо – по колко давам на глас? И кьорсофра нещо преди изборите ще има ли, или няма да има?

Това разбират нашите хора от избори. Който дава бира, хлябче и кебапче... и някой лев на ръка, той е нашият човек...

Спазариха се някак си, а срещите му из махалите бяха само за парлама. Колкото да видят образа на бъдещия си кмет като мед и да запомнят кой ги е почерпил.

С работниците от собствените му фирми беше най-лесно. Той лично не биваше да се меси. Та нали си имаше генерал, полковник, че и доктор на науките!... Без да се шуми много-много, всеки от работниците бе светнат недвусмислено, че който покаже снимка от бюлетината с кръстче върху името на шефа, ще получи петдесетачка. Веднага и на място! Работещи, роднини, приятели – нямаше значение. Гласче – петдесетачка, гласче – петдесетачка! Ха да видим сега кой щеше да

всяка електорална единица.

А като се изпила... - Да! – въодушеви се мигом кандидат-избраникът. - Да! Личен вестник! Направи го! Направи го!...

Ех, вестник ли стана, чудо ли?

На половината от първа страница – портретът на господин Чортев. М-м-м! Шон Конъри чипсче да хруска! А отдолу програмата с обещащите хиляда и една придобивки.

На втора – възторжен разказ за славния житейски възход на господин Чортев. Нека се види и нека се знае, че за да се постигне американската мечта, не е необходимо да се бие път до Америка.

На трета – ерзац-семеиството на господин Чортев. Красива жена, разумни деца! А бе, семейство-икона с две думи!

А на четвърта – „Ода за възхода“ от господин Чортев!

Ех, за този римуван патос кандидат-кметът бе платил на един огладнял като куче местен поет, но това си го знаеха само те, двамата. Важен беше резултатът – Чортевият плам бе целеустремен и вдъхновяващ като Свободата от картината на Дьолакроа. А подплатен и с по една петдесетлевава банкнота, нямаше как да не го преведе успешно и през

ОБЩИНА БРАЦИГОВО ЗАПОВЕД

На основание чл. 44, ал. 1 и ал. 2 от ЗМСМА и във връзка със започване на кампанията по розобера и предприемане на превантивни мерки за опазване на продукцията по полето

I. НАРЕЖДАМ:

1. Да се изисква регистрация на пунктовете за изкупуване на розов цвят и се води отчет за фирмите, които изкупуват цвета.

2. Собствениците на розови насаждения да вземат всички необходими мерки от своя страна за опазване на продукцията си.

II. ЗАБРАНЯВАМ:

Влизането в розовите насаждения, с изключение на собствениците или упълномощените от тях лица, от 19.00 до 04.00 часа на следващия ден.

Настоящата заповед да се сведе до знанието на всички заинтересовани лица за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението ѝ възлагам на кметовете по места и полската охрана.

Васил ГЮЛЕМЕТОВ
кмет на община Брацигово
Изготвил: Зинаида ГЛУХЧЕВА
гл. експерт ЗГВ

В селата Козарско и Бяга вече набраха първите кошници с маслодайни рози. Тази година розоберът тръгва две седмици по-рано от обичайното заради горещата пролет. До края на седмицата се очаква кампанията да добие масов характер и в Брацигово. Розоберът стартира с изкупна цена на цвета около 2.50-2.60 лева за килограм, толкова колкото и миналата пролет, която сложи край на продължилата няколко години криза в бранша. Макар че като цяло състоянието на розовите насаждения е много по-добро от миналогодишното и храстите имат заложени много повече пъпки за цъфтеж, прогнозата за реколтата и рандемана от маслодайната роза все още е нестабилна - всичко зависи от „онзи отгоре“, почти суеверно коментират розопроизводителите и се молят за дъжд.

/Соб. инф./